Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter:	Ewald, Johannes
Titel:	PASSIONS ORATORIUM, OPFØRT AF DET SAA KALDEDE RAADHUUSSTRÆDETS MUSIKALSKE SELSKAB (1971)
Citation:	Ewald, Johannes: ”PASSIONS ORATORIUM, OPFØRT AF DET SAA KALDEDE RAADHUUSSTRÆDETS MUSIKALSKE SELSKAB (1971)”, i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 29. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald04val-shoot-workid60115/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)
Anvendt udgave:	Johannes Ewalds samlede skrifter

PASSIONS ORATORIUM, OPFØRT AF DET SAA KALDEDE RAADHUUSSTRÆDETS MUSIKALSKE SELSKAB

(1771)

Corus.

SLUTTER Forbund mod den Fromme,
Støvets Synd og Almagts Domme,
Himmel, Jord og Helvede! —
Spotter Frekke, raser Blinde!
Stille skal vor Taare rinde
Ved dit Kors, du Frommeste! —

Da Capo.

MARIA

Nei! — stille Taare hold kun op at rinde! —
Du lindrer — du berøver mig min Smerte —
Heel vil jeg føle den — heel vil jeg drikke
Din Kalk, o Gud! . . . o strænge Gud! . . . og døe —
Med Bitterhed har Herren fyldt mit Bæger —
Med al sin Skræk min Siel — o frels — o dræb mig! —
O mig, den ulyksaligste blant Mødre! —
O Søn! — o meer end Søn! — Du døer! — o dræb mig! —
Du døer! — og Gud! — saa jammerligt? — saa haanligt? —

Aria.

Vink af Skræk, som snart forsvinder! —
Dolkstød, som man neppe finder! —
Død! — o kom at frelse mig! —
Ved hvert Pulsslag fandt mit Hierte
Al din Skræk og al din Smerte,
Ei den Roe, som følger dig. —

JOHANNES

Du saligste! — ynkværdigste blant Mødre! —
Dog har mit fulde Bryst og Rum til Medynk? —
Min Ven . . min Broder . . meer end Ven og Broder —

Min Lærere — min Gud — mit Haab — min Frelse —
Min — ak de dræbe ham! — han selv vil døe —
Han kalder ei sin Faders Legioner —
Svagt slaaer det alt, det kierligste blant Hierter,
Hvorved jeg laae og følte himlisk Vellyst —
Alt spiller Døden paa de reene Læber,
Hvis mindste Lyd var Hellighed og Viisdom —
O Juda! — o min Synd! — o Støv! — o Almagt! —

Corus.

Skal Hævnerens Forbandelse
Fortære den Retfærdige? —
Sin Ven vil Jorden dræbe,
Klag Himmel, klag! — og hyl o Jord! —
Men du vor Smerte skab dig Ord,
En Lyd paa Støvets Læbe.

JOHANNES

Det er fuldbragt — og hvad? — Afgrundens Verk! —
Død er han! — Ondskab — Helvede, du vandt! —
Men see din Gierning blinde Hob, og skielv,
Og hyl, og flye, og fald, og døe af Skræk! —
See din Velgiørere! — Hvad har du giort?
Død er han nu — dog hvilken himlisk Magt
Var i hans sidste Ord: Det er fuldbragt? —
O Frelsens Verk! — o Liv, hvorom han talte! —
Dag, som Propheter saae! — Haab! — Dog, jeg svimler —
Ak er han ikke død? — Hvor er da Frelse? —

Aria.

Glimt af Haab brød neppe frem,
Førend Natten skiulte dem,
Smerten kom tilbage;
Smerte, som fortærer mig,
Ingen Nat skal skiule dig! —
Evig vil jeg klage! —

MARIA

O Søn! — du fromme, var det ei hans Ord? —
Han kaldte dig min Søn, og mig din Moder —

O Søn! — kom! — dog tilgiv mig dette Suk! —
Du veedst mit Tab — du er ei stor, som Jesus —
Kom! — ei med Trøst — men kom med al din Smerte
Her op til dette følesløse Bryst! —
Laan mig din Graad! — Lær mig din høie Klage! —
Fortæl mig! — er han død? — bør Miriam græde? —

Corus.

Uskyldig var du, god og kierlig,
Og viis, og stor i Magt, og herlig,
Og himlisk, og guddommelig. —
Din Død er nok til Frommes Taarer —
Vi, som Natur og Venskab saarer —
Vor Graad er ikke nok til dig. —

JOHANNES

O fandt du det! — et Glimt — en salig Straale
Adspreder meer og meer de mørke Tanker —
O Miriam! — i mit piinte Bryst er Vellyst —
Jeg veed ei hvad — jeg seer ham død — og haaber. —

MARIA

Ja — jeg tilstaaer det — længe streed mit Bryst
Mod Følelser — O, tør jeg nævne Lyst?
Og dog — nu kalder jeg hans Ord tilbage —
Og hvad er det, som leder min Erindring? —
Og styrker den? — og helliger min Tanke? —
Og peger paa den evige Forsoning? —
Paa Juda Løve? — Gud! — mit Syn er Vellyst! —
Min Sæd skal sønderknuse Slangens Hoved. —

JOHANNES

O evig, evig naadig er den Høie,
Som viiste dig et Glimt af Saligheder! —
Og jeg har seet — o saligste blant Mødre! —
Og jeg har seet den Tempel bygt igien,
Som han nedbrød — og jeg har seet min Ven
I al sin Guddom — og med Seier kroned —
Og ved mit Bryst — og Jordens Synd forsoned. —

Aria.

MARIA

Stort er den ømme Moders Hierte,
Stort til en falden Engels Smerte,
Og stort til gode Aanders Lyst. —
Men hvem er stor, som Frelsens Moder,
Og blander Mørkets Svovel-Floder,
Med Glædens Kilder i sit Bryst? —

JOHANNES

Dyb og usporlig er den evig Gode,
Men Verd'ner hvile paa hans Vink om Naade —
Et Glimt af Haab fra Gud er evig Glæde —
Hvad er da Støv, at det forvovent knurrer,
Saasnart det, fremmed paa hans Vei til Glæde,
Ei overseer hans Raad og Himlens Vellyst? —
O Salige! — selv i din Jammer salig! —
I Støv — i stille Andagt vil vi vente
Paa Glædens Soel — paa den, hvis Morgenrøde
Oprinder alt — paa vor — paa Jordens Frelse. —

Corus.

Haab og Fryd og Frelse flød
Af vor Skræk og Hævnens Domme;
Og forundret fandt den Fromme
Livet i sin Jesu Død. —
Evig, evig, vil vi prise
Dig, hvis Død vi leve ved;
Dig, du Hellige, du Viise,
Du bundløse Miskundhed! —

ADSKILLIGT AF JOHANNES EVALD
(1771)

FORERINDRING

OM man med Rigtighed kand slutte fra et Skrifts hastige Afgang til Publici Bifald, saa har jeg i Henseende til min *Philet* al Aarsag at smigre mig dermed. Om det og ikkun er en Formodning, saa bliver den i Forfatterens Øjne stærk ved sin Elskværdighed, og understøttes den af Kienderes Dom, skal han lettelig tilskrive den en Overbevisnings fulde Styrke. Det er den, som har bestemt mig til at samtykke i et nyt Oplag, af nærværende Fortælning. — Jeg bør ey forsømme denne Leilighed til at bevidne Forfatteren af den Kritiske Journal — ikke min Taknemmelighed — Thi et Ord, som maaskee kunde synes at røbe en Skygge af Mis-Tillid til den Fortieneste, som han tilstaaer mit Stykke, vilde fornærme en Mand af hans Indsigt og Retsindighed — men den Glæde, som det er mig, ikke at have mishaget ham. Jeg bevidner at jeg ikke kiender den Mand, hvis Misfornøyelse den ey kunde trøste mig for. Jeg bør og anføre de Aarsager, hvorfor jeg ved dette Aftryk ikke har forandret de faae Steder, som han har giort den Erindring imod, at de vare Uforstaaelige; en Erindring, der faaer saa betydelig en Styrke af den Mands Skarpsindighed, som giør den! — det Billede, som jeg skildrede giorde saa dybt et Indtryk i min Forestilling, at jeg, som tydelig saae dets mindste Træk, i den Orden som allene kan giøre det heele fuldkommen, glemte, som det ofte hændes, at mine Læsere mueligt kunde enten ikke see dem, eller see dem fra en anden Side end jeg. Havde jeg forud seet at et andet Begreb kunde forbindes med Frygtens blege Skygger, end det jeg selv forbandt dermed, skulde jeg heller have vovet at besvære min Læsere med